

TADEUSZ PARTYKA

Z działalności Rady Naukowo-Technicznej przy Ministrze Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego w okresie półrocza (30.VII. 1957 r. — 28.II. 1958 r.)

Из деятельности Научно-Технического Совета

On the Activity of the Scientific-Technical Advisory Board

Minister Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego powołał zgodnie ze statutem organizacyjnym Ministerstwa Radę Naukowo-Techniczną, która działa jako organ doradczy i opiniodawczy Ministra w zagadnieniach problemowych z zakresu leśnictwa, drzewnictwa i papiernictwa.

Prerogatywy Rady zostały określone w statucie nadanym RNT w zarządzeniu Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z grudnia 1956 r.

Do głównych zadań stojących przed nowopowołaną Radą należy opiniowanie:

- 1) wytycznych perspektywicznego rozwoju gospodarstwa leśnego, przemysłu drzewnego i celulozowo-papierniczego,
- 2) kierunków postępu technicznego w zakresie gałęzi gospodarczych wchodzących w skład resortu,
- 3) też i programów zawartych w poszczególnych aktach polityki leśnej i drzewnej.

W skład Rady wchodzi: przewodniczący, którym jest Minister, pięciu zastępców oraz 60 członków.

Zastępców przewodniczącego, przewodniczących sekcji fachowych oraz członków powołuje Minister spośród:

pracowników administracji, znawców zagadnień technicznych, ekonomicznych, prawnych i organizacyjnych leśnictwa, przemysłu drzewnego i papierniczego, wybitnych wynalazców i racjonalizatorów, pracowników naukowych wyższych uczelni i instytutów badawczych, innych wybitnych znawców zagadnień leśnictwa, drzewnictwa i papiernictwa.

Rada dzieli się na pięć zespołów — trzy branżowe i dwa funkcjonalne, a mianowicie: zespół gospodarki leśnej, zespół przemysłu drzewnego, zespół chemicznego przerobu drewna, zespół ekonomiki leśnej i przemysłu drzewnego, zespół mechanizacji robót pracochłonnych.

Dla opracowania poszczególnych zagadnień w ramach Rady działają sekcje fachowe składające się z przewodniczącego oraz co najmniej 5 członków.

W posiedzeniach Rady mogą brać udział również rzeczoznawcy poszczególnych zagadnień.

Bilans prac Rady za okres miniony przedstawia się następująco:

- 1) zaopiniowano tezy w sprawie weryfikacji pracowników służby technicznej leśnictwa;
 - 2) dyskutowano nad projektem zasad organizacji administracji lasów państwowych,
 - 3) ustalano ramową tematykę prac zespołów Rady;
 - 4) zaopiniowano „Projekt Ustawy o Prawie Łowieckim“,
 - 5) omówiono plan prac badawczych na rok 1958 instytutów badawczych podległych Ministerstwu,
 - 6) dyskutowano nad założeniami do projektu planu perspektywicznego leśnictwa oraz przemysłów grupy drzewnej na lata 1956—1975.
- Praca Rady przebiegała głównie w zespołach.

* *

*

Pierwsze posiedzenie Zespołu Gospodarki Leśnej odbyło się 30 lipca 1957 r.

Przedmiotem obrad był „Projekt zasad weryfikacji służby technicznej leśnictwa“.

W toku dyskusji większość członków Rady zgodziła się z założeniami projektu, który m. in. stwierdzał: „Stanowisko nadleśniczego jest w gospodarce leśnej stanowiskiem podstawowym, od którego zależy stan gospodarki w naszych lasach. Dlatego też nadleśniczy powinien mieć pełne kwalifikacje, tj. wyższe wykształcenie i odpowiednie lata praktyki zawodowej“.

Również w stosunku do takich stanowisk, jak inspektorzy, dyrektorzy rejonów i zarządów oraz ich zastępcy — projekt stawiał wymagania ukończenia wyższych studiów technicznych oraz odpowiedniego stażu terenowego.

W wyniku wszechstronnej wymiany poglądów członkowie Rady dokonali w tabeli kwalifikacyjnej pewnych zmian, podnosząc niektóre wymagania kwalifikacyjne dotyczące wykształcenia zawodowego i liczby lat praktyki.

* *

*

Na posiedzeniu 7 września 1957 r. Zespół Leśny pod przewodnictwem wiceministra R. Gesinga rozpatrywał sprawę zasad organizacji administracji lasów państwowych.

Przedmiotem dyskusji były:

- 1) opracowany przez komisję resortową „Projekt zasad organizacji lasów państwowych“,
- 2) zastrzeżenia do tego projektu, zgłoszone na posiedzeniu kierownictwa Ministerstwa,
- 3) tezy Komisji Leśnej przy Wydziale Rolnym KC PZPR,
- 4) tezy Zarządu Głównego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa.

Tezy Komisji Leśnej przy KC PZPR pokrywały się z zasadami opracowanymi przez komisję ministerialną, różnica poglądów istniała

tylko w sprawie organizacji spedycji drewna. Projekt SITLiD zmierza natomiast do likwidacji rejonów oraz zorganizowania nadleśnictw na zasadzie systemu trójstopniowego (nadleśniczy-leśniczy-gajowy).

Tezy SITLiD różnią się od tez komisji ministerialnej tym, że zdaniem Stowarzyszenia w pierwszej fazie reorganizacji nadleśnictwa i leśnictwa nie powinny ulegać podziałowi lub łączeniu; odstępstwa od tej zasady byłyby dopuszczalne w przypadkach uzasadnionych szczególnymi względami gospodarczymi lub kadrowymi.

W toku dyskusji członkowie Rady wypowiedzieli się za:

- celowością likwidacji rejonów lasów państwowych,
- zwiększeniem uprawnień nadleśnictw jako podstawowych jednostek gospodarczych i za bezpośrednim podporządkowaniem ich zarządom lasów państwowych,
- tworzeniem w uzasadnionych przypadkach organizacyjnych jednostek produkcji nieдрzewnej,
- utrzymaniem odrębnych jednostek pomocniczo-produkcyjnych w zakresie transportu,
- organizowaniem składnic manipulacyjno-spedycyjnych i bindug w jednostki podporządkowane bezpośrednio zarządom l.p.

Rozbieżności poglądów natomiast ujawniły się w sprawach zmniejszenia liczby leśnictw i nadleśnictw, liczby zarządów l.p., potrzeby utrzymania stanowiska adiunkta we wszystkich nadleśnictwach oraz potrzeby utrzymywania stanowiska podleśniczego.

Po dyskusji większość członków Rady wypowiedziała się za:

- zmniejszeniem liczby leśnictw w celu dostosowania ich do ciężących na nich zadań gospodarczo-leśnych i lokalnych warunków,
- komasacją nadleśnictw w przypadkach nieuzasadnionego względami gospodarczymi ich rozdrobnienia,
- utrzymaniem dotychczasowej ilości 17 zarządów l.p. o zasięgu terytorialnym, pokrywającym się w zasadzie z obszarem województw,
- tworzeniem stanowisk adiunktów w tych nadleśnictwach, w których rozmiar i różnorodność zadań gospodarczo-leśnych za tym przemawia,
- utrzymaniem stanowiska podleśniczego, na którym w okresie przejściowym będą mogli być zatrudnieni dotychczasowi leśniczowie bez odpowiednich kwalifikacji, technicy po odbyciu praktyki jak również długoletni zasłużeni gajowi.

Poza tym członkowie Rady wypowiedzieli się za:

- koniecznością zatrudnienia, poza normalnymi stanowiskami, praktykantów inżynieryjno-technicznych i techniczno-leśnych w celu utworzenia służby przygotowawczej,
- niezwłocznym zorganizowaniem ośrodków doskonalenia gajowych, co jest konieczne dla właściwej realizacji systemu trójstopniowego,
- przedyskutowaniem zakresu rozrachunku gospodarczego w nadleśnictwach,
- poczynieniem starań o uzyskanie zgody właściwych władz na sporządzanie przez administrację lasów państwowych tylko bilansów rocznych.

Plenarne posiedzenie Rady Naukowo-Technicznej odbyło się 28 października. Posiedzeniu przewodniczył Ob. Minister Jan Dąb-Kociół.

W przemówieniu wstępnym Ob. Minister podkreślił znaczenie lasu dla gospodarki narodowej oraz omówił główne problemy resortu.

Rozwiązanie tych problemów od strony koncepcyjnej powinno stanowić, zdaniem Ob. Ministra, główny przedmiot działalności Rady.

Pierwszym głosem w dyskusji był głos najstarszego z członków Rady prof. Sucheckiego, który w swym przemówieniu podziękował Ob. Ministrowi za decyzję włączenia naukowców do rozwiązania podstawowych problemów resortu.

Prof. Karpiński stwierdził, że w akcji zmierzającej do unormowania stosunków w gospodarstwie leśnym widzi trzy zasadnicze elementy: 1) podniesienie produktywności lasu, 2) racjonalną gospodarkę drewnem i płodami lasu oraz 3) właściwą politykę leśną. Zdaniem mówcy jedną z głównych dróg zmierzających do podniesienia produktywności lasu jest racjonalna ochrona lasu.

Prof. Molenda podkreślił, że na tle wzrastającego deficytu drewna zagadnienie produktywności lasu nabiera szczególnego znaczenia. Drugim zasadniczym problemem jest rozwój postępu technicznego w przemyśle drzewnym, którego podstawą powinien być rozwój produkcji półfabrykatów takich jak płyty pilśniowe i płyty wiórowe. Rozwój produkcji półfabrykatów narzuca zmianę formy zagospodarowania lasu. Mówca proponuje wypróbować te nowe formy przy urządzaniu puszczy międzychodzkiej.

Mgr Grychowski wyraził pogląd, że tolerowanie nadmiernych wyrębów grozi w przyszłości brakiem drewna o większych wymiarach. Dlatego też należy ograniczyć użytkowanie rębne do granic przyrostu i zwrócić większą uwagę na użytkowanie międzyrębne.

Mgr Borek rozpatrując problem użytkowania w latach przyszłych podkreślił, że obniżenia rozmiaru pozyskania drewna do 12,5 m³ nie rozwiąże problemu surowcowego wobec stale wzrastającego zapotrzebowania. Zapobiec temu można przez racjonalną gospodarkę drewnem i podniesienie gospodarczego stanu naszych lasów.

Mgr Czerwiński poruszył sprawę przemysłu celulozowo-papierniczego pod kątem właściwego zaopatrzenia go w surowiec podstawowy.

Prof. Łapiński omówił możliwości rozszerzenia krajowej bazy surowcowej dla przemysłu celulozowo-papierniczego. Do spraw znajdujących się na pierwszym planie należy zdaniem mówcy rozwiązanie zagadnienia dostaw słomy, pełne wykorzystanie surowców zastępczych oraz import papierówki. Następnym zagadnieniem jest sprawa postępu technicznego, podniesienie poziomu fachowego pracowników jak również wyposażenie ośrodków naukowych w niezbędne urządzenia.

Mgr Michalski zaproponował powołanie do Zespołu Chemicznego Przerobu Drewna przedstawiciela resortu rolnictwa, uzasadniając swoją propozycję tym, że resort rolnictwa jest głównym producentem surowców ligno-celulozowych. Ponadto mówca przedstawił bilans surow-

cowy przemysłu celulozowo-papierniczego oraz omówił proporcje zaopatżenia przemysłu w surowce pochodzenia leśnego i rolniczego.

Mgr J a s t r z ę b s k i zaproponował włączyć do tematyki Rady okresową ocenę działalności resortu oraz jego planów, skonfrontować ustawę o państwowym gospodarstwie leśnym z tego rodzaju aktami w innych krajach.

Mówca ponadto zaproponował reaktywowanie wyższej uczelni leśnej w Krakowie.

Po zakończeniu dyskusji przystąpiono do ukonstytuowania następujących zespołów:

- 1) gospodarki leśnej pod przewodnictwem prof. M. N u n b e r g a,
 - 2) przemysłu drzewnego pod przewodnictwem prof. Fr. K r z y s i k a,
 - 3) ekonomiki pod przewodnictwem prof. T. M o l e n d y,
 - 4) mechanizacji pod przewodnictwem zast. prof. E. K a m i ń s k i e g o.
- W zespołach odbyły się narady w celu ustalenia zakresu pracy.

*

*

*

27 listopada 1957 r. odbyło się posiedzenie zespołu gospodarki leśnej z następującym porządkiem dziennym:

- 1) omówienie i zaopiniowanie projektu ustawy o Prawie Łowieckim,
- 2) ustalenie tematyki prac zespołu,
- 3) sprawy organizacyjne (utworzenie sekcji),
- 4) ustalenie terminu zebrania dla omówienia planu prac Instytutu Badawczego Leśnictwa na rok 1958.

W toku dyskusji nad 1 punktem członkowie Rady wypowiedzieli się za:

- pozostawieniem decyzji w sprawach łowieckich w kompetencji wojewódzkich rad narodowych;
- pozostawieniem w kompetencji uczelni obwodów łowieckich obejmujących lasy doświadczalne,
- koniecznością ustalenia norm ilościowych zwierzyny płowej w zależności od siedliska w celu zapobieżenia występującym na niektórych terenach nadmiernym szkodom,
- decydującym wpływem na gospodarkę łowiecką administracji leśnej,
- utrzymaniem generalnej zasady wypłacania szkód wyrządzonych przez zwierzynę, nie widząc możliwości zapobiegania szkodom przez utrzymywanie strażników polnych.

Następnie ustalono następującą tematykę prac zespołu na najbliższy okres:

- 1) zasady techniczno-hodowlane,
- 2) instrukcja urzędzeniowa,
- 3) plan perspektywiczny leśnictwa.

W wyniku dyskusji nad sprawami organizacyjnymi postanowiono utworzyć następujące sekcje problemowe:

- 1) planu perspektywicznego rozwoju leśnictwa,
- 2) organizacji produkcji,
- 3) hodowli lasu i zadrzewień,
- 4) ochrony lasu.

Na kierowników poszczególnych sekcji powołano: doc. Świądra, prof. Koehlera, doc. Kreutzingera, prof. Wiochewskiego.

Na wniosek prof. Nunberga Rada jednogłośnie dokooptowała do swego składu mgra Teodora Zielińskiego.

* *
*

Na posiedzeniach Rady 4 grudnia 1957 r. (w zespole przemysłu drzewnego) oraz 13 grudnia 1957 r. (w zespole gospodarstwa leśnego) omówiono plany prac badawczych Instytutu Badawczego Leśnictwa, Centralnego Laboratorium Przemysłu Drzewnego i Instytutu Technologii Drewna.

Plan prac badawczych ITD zreferował mgr inż. S. Hubert. Przedstawił on ogólne założenia planu oraz kierunki prac badawczych Instytutu. Dyskusja skoncentrowała się na tematyce badań poszczególnych zakładów.

Wysunięto wniosek w sprawie połączenia Zakładu Badania Drewna i Wyrobów Drzewnych z Głównym Laboratorium Badań Fizycznych i Mechanicznych Własności Drewna. Ponadto członkowie Rady wypowiedzieli się za koniecznością ustalenia dla tego zakładu generalnego planu badań obejmującego:

- badania mało rozpoznanych gatunków drewna o dużym znaczeniu w gospodarce kraju,
- badania właściwości technicznych drewna, które mogą dać podstawę do zmniejszenia przekroju elementów w konstrukcjach budowlanych,
- badania związane z chemicznym i półchemicznym wykorzystaniem drewna.

Plan prac CLPD referował dyr. inż. Cz. Mętrak. Referent omówił materiały na podstawie których opracowano projekt oraz dokonał analizy głównych kierunków rozwoju techniki w uwzględnieniu rozwiązanych już zagadnień z tego zakresu.

W dyskusji członkowie Rady wypowiedzieli się za przyjęciem proponowanych prac uznając projekt za celowy i słuszny.

Następnie Rada przystąpiła do ogólnej wymiany poglądów nad problematyką zreferowanych prac. Podsumowując dyskusję i wnioski przewodniczący zespołu prof. Krzysik ujął je w następujących punktach:

- 1) projekt planu prac ITD nadaje się do zatwierdzenia po dokonaniu poprawek zaleconych w dyskusji,
- 2) projekt planu prac CLPD nadaje się do zatwierdzenia w przedstawionej wersji,
- 3) w przyszłości w planach prac obu placówek badawczych należy przewidzieć większy udział tematów o charakterze teoretycznym,
- 4) należy stworzyć warunki do kształcenia kadr naukowo-technicznych, a między innymi również przez umożliwienie wyjazdów zagranicę na dłuższe okresy czasu,
- 5) zapewnić Instytutowi środki finansowe niezbędne do rozszerzenia tematyki badań i studiów w zakresie ekonomiki drzewnictwa.

Obradom zespołu gospodarki leśnej przewodniczył prof. N u n b e r g. Projekt planu prac Instytutu Badawczego Leśnictwa zreferował dyrektor Instytutu doc. M. K r e u t z i n g e r, który przedstawił poszczególne stadia opracowania planu, zaznaczając, że tematyka Instytutu była rozpatrywana przez Radę Naukową IBL oraz przez Kolegium Ministerstwa Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego. Następnie dyrektor IBL podał zasadnicze grupy tematyczne prac Instytutu, według których przystąpiono do omówienia poszczególnych tematów ujętych planem prac na rok 1958.

Projekt prac Zakładu Gospodarki Wodnej przyjęto bez zmian.

W dyskusji nad problematyką prac Zakładu Ekonomiki Leśnictwa i Urządzania Lasu skoncentrowano się nad tzw. „gospodarką kopalniakową“. Postanowiono sprawę tę przekazać do rozpatrzenia Plenum Rady.

Projekty prac zakładów Ochrony Lasu, Chorób Roślin i Grzyboznawstwa, Mikrobiologii Leśnej oraz Ekologii Leśnej przyjęto bez zmian.

W trakcie omawiania prac Zakładu Zagospodarowania Lasów Górskich wysunięto postulat ograniczenia do minimum pozyskania karpiny, ponadto zwrócono uwagę na konieczność wydzielenia spraw gleboznawstwa.

Przedstawiciel Ministerstwa Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego mgr F r a n k i e w i c z zreferował uwagi i zastrzeżenia do projektu IBL na 1958 r. Mówca stwierdził, że niektóre tematy wysunięte przez Ministerstwo oraz inne resorty nie zostały uwzględnione w projekcie planu IBL. Należą do nich: zagadnienia zadrzewień, zagospodarowania lasów chłopskich oraz inwentaryzacja baz występowania ślimaka winniczka.

Po ustosunkowaniu się do tych zagadnień przedstawiciel resortu zaproponował przyjęcie zgłoszonych przez Radę Naukową IBL zmian w planie prac oraz postawił następujące wnioski:

1. Włączyć do planu badań Zakładu Hodowli Lasu opracowanie zasad zagospodarowania lasów chłopskich i zasad zagospodarowania drzewostanów negatywnych.

2. Przesunąć termin zakończenia pracy Zakładu Chorób Roślin i Grzyboznawstwa, pt. „Grzyby szkodliwe występujące na świerkowej korze garbarskiej i ustalenie metod zapobiegania w występowaniu szkód“ do 1959 r. w celu pełnego opracowania tego tematu.

3. Zobowiązać Laboratorium Gleboznawcze w Krakowie do opracowania następujących zagadnień: „Metoda opracowania map glebowych dla celów urzędzenia lasu“, „Opracowanie barwnego atlasu profilów glebowych gleb górskich Karpat, Sudetów oraz terenów podgórskich z uwzględnieniem stopnia żyzności zasadniczych typów i odmian gleb“.

4. W temacie „Opracowanie narzędzi do pozyskiwania drewna“ wyszczególnić narzędzia projektowane do opracowania w 1958 r .

5. W temacie „Opracowanie szlaków wodnych w Polsce“ określić szlaki dróg wodnych projektowane do zbadania w 1958 r.

6. Scentralizować w Ośrodku Dokumentacji Naukowo-Technicznej tłumaczenia dla potrzeb resortu w dziedzinie leśnictwa i łowiectwa

i w związku z tym przekazać IBL kredyty przewidziane na ten cel w budżecie Ministerstwa.

Omawiając preliminarz budżetowy Instytutu na 1958 rok referent stwierdził, że limity na koszty podróży są za niskie oraz wysunął potrzebę wzięcia pod uwagę zaopatrzenia IBL w niezbędną aparaturę, przede wszystkim dla pracowni gleboznawczej.

Plan inwestycji Instytutu powinien uwzględnić budowę hali wegetacyjnej dla Zakładu Hodowli Lasu i Zalesień.

Do wysuniętych propozycji ustosunkował się dyrektor Instytutu doc. Kreutzinger, który stwierdził, że część postulatów Ministerstwa została uwzględniona, dotyczy to przede wszystkim zadrzewień. Odnośnie lasów chłopskich mówca zaproponował powołanie Komisji resortowej do opracowania tego zagadnienia. Sprawę Inwentaryzacji baz występowania ślimaka winniczka naświetlił prof. W. Grochowski.

W dalszym ciągu omówiono tematykę prac Zakładu Pozyskania i Badania Żywicy, Zakładu Ubocznych Użytków Leśnych oraz Zakładu Łowiectwa. Po krótkiej dyskusji tematykę badawczą tych zakładów przyjęto.

Bez zmian przyjęto również plan prac badawczych Zakładów Mechanizacji Pracy i Transportu Drewna.

W dyskusji członkowie Rady wskazali na niedostateczne przydziały etatów w Zakładach Nasiennictwa i Transportu. Zdaniem Rady współpraca IBL z zagranicznymi placówkami jest niezadowalająca.

Projekt planu perspektywicznego przemysłów grupy drzewnej był przedmiotem posiedzenia zespołu przemysłowego Rady 22 lutego 1958 r. z następującym porządkiem obrad:

1) referat na temat projektu planu perspektywicznego rozwoju przemysłów grupy drzewnej,

2) dyskusja nad metodyką opracowania planu i zawartych w nim tez,

3) opracowanie wstępnej opinii zespołu na temat podstawowych tez projektu wymienionych w punkcie 1.

Mgr Radkowski omówił zasadnicze kierunki rozwoju poszczególnych gałęzi przemysłu drzewnego oraz wysunął następujące wnioski w sprawie przyszłej polityki drzewnej:

1. Na tle zmniejszającego się rozmiaru pozyskania i wzrastającego zapotrzebowania na wyroby z drewna niezbędna jest silna rozbudowa tych gałęzi przemysłu drzewnego, które z nisko wartościowego surowca wyrabiały półfabrykaty o wysokiej wartości użytkowej, mające zbyt na rynkach zagranicznych a przy tym zapewniające wysokie wykorzystanie surowca.

2. W celu zaspokojenia potrzeb społeczeństwa w zakresie dóbr trwałej konsumpcji niezbędna jest silna rozbudowa przemysłu meblarskiego.

3. Wobec zwiększającego się deficytu drewna tartaczno i braku możliwości importu tego surowca konieczne jest:

a) modernizacja przemysłu tartaczno,

b) rozbudowa przemysłu prefabrykatów nie drzewnych zastępujących tarcicę,

c) dalsze rozszerzenie produkcji płyt pilśniowych i wiórowych jako oszczędnych tworzyw zastępujących tarcicę.

4. W celu pokrycia deficytu surowca okleinowego, papierówki i tarcicy budowlanej należy prowadzić właściwą politykę w dziedzinie handlu zagranicznego, sprzedając na eksport cenne materiały jak płyty wiórowe, płyty pilśniowe, tarcicę stolarską, meble dla zdobycia dewiz umożliwiających import brakujących w kraju sortymentów drzewnych.

W dyskusji nad referatem zabierali głos: prof. Pachelski, inż. Kozłowski, prof. Krzysik, inż. Nowicki, dr Zieliński, prof. Siemieński, inż. Kryczko, inż. Mętrak, inż. Wierzbicki, inż. Świderski, zast. prof. Walther, doc. Kontek oraz mgr Rządowski.

W wyniku dyskusji Rada wyraziła następującą opinię:

1) Wobec różnicy stanowisk co od programu rozwoju przemysłu meblarskiego wskazane jest powierzyć Warszawskiemu Oddziałowi ITD opracowanie koreferatu na temat: Ekonomiczno-techniczne zagadnienie produkcji mebli w planie perspektywicznym.

2) Niezależnie od wniosków proponowanego koreferatu, należy utrzymać bez zmian liczby dotyczące produkcji płyt pilśniowych i wiórowych, natomiast wielkość produkcji oklein dostosować do skorygowanej wielkości produkcji mebli.

3) Plany perspektywiczne rozwoju oparte na surowcu drzewnym a zgrupowane w innych referatach powinny być przedmiotem dyskusji Rady.

4) Wobec wykazanego w referacie daleko idącego deficytu drewna Rada kładzie duży nacisk na zintensyfikowanie prac w dziedzinie za-drzewienia kraju.

5) Rada zwraca uwagę na konieczność daleko idącego uwzględnienia materiałów zastępczych w produkcji mebli.

6) Rada zwraca się do kierownictwa resortu z prośbą o przeanalizowanie projektowanych inwestycji pod kątem integracji przemysłu i racjonalnego stosowania zmianowości.

* *
*

Problem perspektywicznego rozwoju leśnictwa był przedmiotem posiedzenia zespołu Leśnego RNT 21 lutego 1958 r.

Na posiedzeniu tym zostały wygłoszone dwa referaty: „Plan perspektywicznego zużycia drewna“ w opracowaniu mgra Z. Kulczyckiego i „Założenie do projektu planu perspektywicznego leśnictwa w okresie od 1956—1975 r.“ w opracowaniu mgra J. Szczuki.

Mgr Kulczycki przedstawił dane dotyczące perspektywicznego bilansu drewna oraz ważniejsze kierunki zużycia drewna. Referent przytoczył liczby zapotrzebowania oraz powstały niedobór drewna w wersji maksymalnej i minimalnej.

Mgr J. Szczuka omówił podstawowe wskaźniki techniczno-gospodarcze leśnictwa w przekroju perspektywnym, dotyczące zagadnień użytkowania i hodowli lasu. Referent poddał analizie strukturę zapasów surowca drzewnego w kraju oraz nakreślił zadania w zakresie rozszerzenia zalesień, zadrzewień i podniesienia produktywności siedlisk.

Prof. N u n b e r g podkreślił, że w Ministerstwie nurtuje troska o zwiększenie lesistości kraju i zaspokojenie gospodarki narodowej

w drewno. Stwierdził też, że szuka się dróg wyjścia, by pokryć niedobór drewna.

Prof. D r e s z e r omówił najważniejsze problemy leśnictwa zawarte w referatach, a w szczególności:

zużycie drewna w przyszłości, oceniając, że będzie ono raczej bliższe w wersji maksymalnej,

straty w gospodarce leśnej zaistniałe wskutek przetrzymywania surowca na pniu,

politykę inwestycyjną w leśnictwie i jej ścisły związek z polityką leśną.

Mgr G r y c h o w s k i zakwestionował tezy, zawarte w referatach, dotyczące rozmiaru użytkowania w lasach niepaństwowych, wysokości powierzchni zalesień nieużytków, wprowadzenia niektórych gatunków szybkorosnących.

Mówca poddał analizie również zapotrzebowanie drewna przez poszczególnych odbiorców, stwierdzając istnienie bardzo poważnego deficytu surowca.

Prof. C h o d z i c k i podkreślił, że zaletą założeń jest oparcie się po raz pierwszy na zapasie. Oceniając wysokość zapasu uważa, że zaplanowano stosunkowo za nisko jego odbudowę; zwrócił ponadto uwagę na to, że w referatach nie podano metody, jaką zamierza się zwiększyć produkcję. Również nie uwzględniono sprawy wykorzystania odpadów drzewnych oraz wypasu bydła w lesie.

Doc. P o h l poruszył zagadnienie lasów niepaństwowych, nieużytków oraz zadrzewień. Stwierdził, że lasy niepaństwowe wymagają uproduktywienia. Posługując się materiałem statystycznym z woj. poznańskiego mówca określił możliwości produkcyjne lasów niepaństwowych. Analizując efekty na odcinku zalesień nieużytków wskazał na potrzebę zmiany przepisów ustawodawczych w tej dziedzinie. Naświetlił również sprawę zadrzewień.

Mgr M a ł u s z y ń s k i wysunął pod adresem autorów referatów kilka pytań dotyczących zrównoważenia bilansu drewna w 1961 r. wobec powstania poważnej różnicy pomiędzy zapotrzebowaniem gospodarki narodowej a etatem rębny, wzrostu zapasu w poszczególnych klasach wieku w okresie od 1956 do 1975 r. i środków zmierzających do uproduktywienia siedlisk.

Doc. C z e r e y s k i naświetlił zagadnienie mechanizacji pracy w leśnictwie.

Prof. W. G r o c h o w s k i przedstawił efekty ekonomiczne użytkowania ubocznego stwierdzając, że gospodarstwo leśne w tej dziedzinie wymaga nakładów inwestycyjnych.

Mgr J a k u t o w i c z w wypowiedzi swej ustosunkował się do założeń ujętych w obu referatach, solidaryzując się z tezą błędności teorii „pożyczania drewna z lasu“. Mówca stwierdził, że gospodarstwo leśne wymaga nakładów w zakresie przebudowy drzewostanów, zagęszczenia i ulepszenia sieci dróg oraz budowy osad. Urządzenie lasu powinno być zakończone w ciągu najbliższych 5 lat. Zgadzał się z wypowiedziami w sprawie nasilenia trzebieży jak również wykonywania w pewnym zakresie zabiegów pielęgnacyjnych i czyszczeń, składając wniosek o rewizję stawek za prace hodowlane.

Mgr Nowicki omówił trudności stojące przed użytkownikami drewna i podkreślił, że 20 mln m³ w roku 1975 będzie dolną granicą zapotrzebowania. Zwiększenie produkcji drewna wymaga powiększenia nakładów inwestycyjnych w gospodarstwie leśnym. Zdaniem mówcy należy tak zbilansować możliwości inwestycyjne i materiałowe, ażeby nie ucierpiał las i nie poniosła straty gospodarka narodowa.

Mgr Illg naświetlił sprawę lasów chłopskich, proponując przekazanie zalesień w lasach chłopskich administracji lasów państwowych.

Mgr Kulczycki wyjaśnił, że liczby podane w referacie mają charakter szacunkowy. Zapatruje się on również pesymistycznie na możliwości zwiększenia importu stwierdzając, że jedyną drogą do zrównowżenia bilansu jest oszczędność drewna.

Dla opracowania opinii Rady w sprawie wysokości etatu rębego i wieku rębności powołano Komisję w składzie: prof. Włoczewski, (przewodniczący) oraz prof. Dreszer, mgr Jakutowicz, mgr Maciejowski (członkowie).

Praca wpłynęła do Komitetu Redakcyjnego 6 maja 1958 r.